

Persbericht FRA
Wenen/Madrid, 28 mei 2009

Nieuw FRA-rapport onderzoekt discriminatie tegen moslims **Weinig aangiften van incidenten en gebrek aan vertrouwen in** **overheidsinstanties**

Het Bureau van de Europese Unie voor de Grondrechten (FRA) heeft vandaag een rapport over discriminatie tegen moslims in de EU uitgebracht. De bevindingen maken deel uit van het eerste onderzoek in de hele Europese Unie naar ervaringen met discriminatie van en racistisch gemotiveerde misdrijven jegens immigranten en etnische minderheidsgroepen ("EU-MIDIS"). De antwoorden van de ondervraagde moslims tonen een vergelijkbaar hoge mate van discriminatie en slachtoffering als voor de andere onderzochte minderheidsgroepen. Veel incidenten van racisme worden niet aangegeven bij de politie of een andere organisatie. De antidiscriminatiewetgeving is weinig bekend en er is een gebrek aan vertrouwen in de klachtenprocedures. De ondervraagde moslims beschouwen religie niet als de belangrijkste reden voor hun discriminatie. Uit de bevindingen blijkt ook dat het dragen van traditionele of religieuze kleding de waarschijnlijkheid van discriminatie niet verhoogt. Het FRA roept de regeringen van de EU op om iets te doen aan discriminatie door de mensen bewust te maken van de mogelijkheden om een klacht in te dienen, door de registratie van discriminatie en racistisch gemotiveerde misdrijven te verbeteren, door de mensen beter te informeren over hun rechten, door meer middelen te bestemmen voor integratiemaatregelen, inzonderheid voor jongeren, en door de rol en capaciteit van toegankelijke mechanismen voor het aangeven van incidenten van racisme te versterken.

Van de ondervraagde moslims werd gemiddeld 1 op 3 in de afgelopen 12 maanden geconfronteerd met discriminatie en had 11% te maken met een racistisch gemotiveerd misdrijf. De hoogste mate van discriminatie deed zich voor op de arbeidsmarkt.

Morten Kjaerum, directeur van het FRA: "De hoge mate van discriminatie op de arbeidsmarkt is zorgwekkend. Werkgelegenheid vormt een essentieel onderdeel van het integratieproces. Het is van fundamenteel belang voor de bijdragen die

migranten leveren aan de samenleving en voor de zichtbaarheid van die bijdragen. Discriminatie kan het integratieproces belemmeren."

Weinig aangiften en gebrek aan vertrouwen in overheidsinstanties

Zoals andere minderheidsgroepen doen de meeste ondervraagde moslims (79%) geen aangifte van discriminerende incidenten en racistisch gemotiveerde misdrijven bij overheidsinstanties, waaronder de politie en niet-gouvernementele organisaties. Vooral jonge moslims geven te kennen dat ze weinig vertrouwen in de politie als overheidsdienst hebben. Mensen zonder staatsburgerschap en die het kortste in het land verblijven zijn het minste geneigd om aangifte van discriminatie te doen.

59% van alle ondervraagde moslims meent dat 'er niets zou gebeuren of veranderen als ze aangifte deden' en 38% zegt dat 'zoiets voortdurend gebeurt' en dat ze daarom niet de moeite doen om incidenten aan te geven.

Morten Kjaerum: "Dit roept belangrijke vragen op: wordt discriminatie passief aanvaard als een onontkoombaar feit? Welke invloed heeft dit op de sociale integratie en de samenhang in de gemeenschap? Wat kan er worden gedaan om het vertrouwen in de overheid en de politie te vergroten? De overheid heeft de verantwoordelijkheid het integratieproces te ondersteunen. Dat houdt onder meer in dat ze de mensen meer bewust van hun rechten moet maken. Alle slachtoffers van racisme moeten toegang tot het gerecht hebben, niet alleen in theorie, maar ook in de praktijk."

In het onderzoek werden ook vragen gesteld over contacten met ordehandhavers, om mogelijke ervaringen van discriminerende behandeling vast te stellen. Gemiddeld zegt 25% van de ondervraagde moslims dat ze in de afgelopen 12 maanden zijn aangehouden door de politie. Van hen oordeelt 40% dat ze zijn aangehouden op basis van etniciteit ('etnische profilering').

Etniciteit is de belangrijkste reden voor discriminatie

Van de ondervraagde moslims die in het afgelopen jaar met discriminatie werden geconfronteerd, meent de meerderheid dat dit vooral te wijten is aan hun etnische achtergrond. Slechts 10% zegt te denken dat de discriminatie waarmee ze werden geconfronteerd alleen op hun geloofsovertuiging is gebaseerd. Het dragen van traditionele of religieuze kleding (zoals een hoofddoek) blijkt de waarschijnlijkheid om te worden gediscrimineerd echter niet te vergroten.

Morten Kjaerum: "De resultaten geven algemeen aan dat moslims heel anders worden behandeld naargelang van hun etnische afkomst en hun land van verblijf. Het dragen van traditionele kleding leidt nauwelijks tot meer discriminatie. Wie het staatsburgerschap bezit en langer in het land verblijft, wordt minder met discriminatie geconfronteerd. Zo geeft 41% van de ondervraagde mannelijke moslims zonder staatsburgerschap aan dat ze met discriminatie zijn geconfronteerd, tegenover 27% van de mannelijke moslims met staatsburgerschap."

Hij besluit als volgt: "Er bestaat behoefte aan echt toegankelijke mechanismen, zodat slachtoffers van racisme in vertrouwen aangifte kunnen doen. Daarom dringen wij er bij de lidstaten op aan om de registratie van discriminatie en racistisch gemotiveerde misdrijven te verbeteren en de rol en capaciteit van de ondersteunende structuren verder te versterken. De lidstaten moeten er bijvoorbeeld voor zorgen dat de nationale instanties voor gelijke kansen hun opdrachten kunnen uitvoeren en discriminatie doeltreffend kunnen bestrijden."

Het rapport "**Data in Focus Report 2: Muslims**" is te vinden op <http://fra.europa.eu/eu-midis/>.

Contact: FRA-mediateam
Tel.: +43 1 58030-642
media@fra.europa.eu

Opmerkingen voor de redactie:

"EU-MIDIS – Minorities and Discrimination Survey": de bevindingen van het "Data in Focus Report 2: Muslims" maken deel uit van het eerste onderzoek in de hele Europese Unie naar ervaringen met discriminatie van en racistisch gemotiveerde misdrijven jegens immigranten en etnische minderheidsgroepen ("EU-MIDIS"). Het FRA heeft dit grote en representatieve onderzoek (dat is uitgevoerd door GALLUP) in 2008 opgezet om de ervaringen van discriminerende behandeling en criminele slachtoffering, met inbegrip van raciaal gemotiveerde misdrijven, de kennis van rechten en het aangiftegedrag in kaart te brengen. Er zijn gegevens nodig om de sociale integratie van etnische minderheden en immigrantengroepen te meten, alsook de mate waarin minderheden te lijden hebben onder discriminerende behandeling en criminele slachtoffering, met inbegrip van raciaal gemotiveerde misdrijven. In totaal zijn 23 500 personen van een etnische minderheid of met een immigrantenachtergrond geïnterviewd. Er zijn persoonlijke interviews gevoerd met een willekeurige groep ondervraagden uit een selectie van etnische minderheidsgroepen en immigrantengroepen in alle 27 lidstaten van de Europese Unie, met behulp van dezelfde standaardvragenlijst.

"Data in Focus Report 2: Muslims": dit EU-MIDIS-rapport over moslims verstrekt gegevens over de wijze waarop moslims in de gehele EU worden geconfronteerd met discriminatie en slachtoffering. Het bestrijkt 14 lidstaten: België, Bulgarije, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Slovenië, Spanje en Zweden. De ondervraagde moslims zijn van verschillende etnische afkomst (bijvoorbeeld: Noord-Afrika, subsaharaans Afrika, Turkije, Irak en ex-Joegoslavië). 24% van de ondervraagde moslims is geboren in hun EU-land van verblijf en 52% woont er al langer dan 10 jaar.

Andere EU-MIDIS-rapporten: in de loop van 2009 zal het Bureau vervolgrapporten uitbrengen over specifieke minderheidsgroepen en belangrijke elementen uit het onderzoek. Het eindrapport van het onderzoek wordt in december 2009 uitgebracht en de gegevensverzameling van het onderzoek verschijnt naar verwachting in de eerste helft van 2010.

Reeds beschikbaar op <http://fra.europa.eu/eu-midis/>:

- **"EU MIDIS at a glance"** (Overzicht van het onderzoek naar discriminatie van minderheden in de EU) (april 2009)
- **"Data in Focus Report 1 - The Roma"** (Gegevensanalyse 1: de Roma) (april 2009)
- **Technisch rapport en vragenlijst**